

Ali je potrebna revizija sanacije bank in zakaj ?

Izhodišča za razpravo na PS, dne 16.2.2016 (M. Marc)

V času največje slovenske krize je bila pod zunanjim krmiljenjem in ob polni asistenci naših ustanov (Vlada in Banka Slovenije) izvedena »sanacija« slovenskih bank. Obstaja veliko indicev o hudih nepravilnostih in o povzročeni ogromni gospodarski škodi, tako, da bo po vsej verjetnosti nujna temeljita revizija načina, postopkov in vsebine sanacije slovenskih bank. Čeprav so glavne zadeve že nepovratno izvedene, je trud vložen v vzpostavljanje osnovnih strokovnih in etičnih pravil – še zlasti z vidika »mlade države«, da podobnih pogubnih napak ne bi ponavljali - smiseln in upravičen.

Banka Slovenije je v marcu 2015 pripravila poročilo *"Poročilo Banke Slovenije o vzrokih za nastali kapitalski primanjkljaj bank in vlogi Banke Slovenije pri tem kot bančnega regulatorja, sanaciji bank v letih 2013 in 2014, o učinkovitosti sistema korporativnega upravljanja bank v državni lasti in načinu reševanja posledic kapitalске neustreznosti poslovnih bank"*. Že naslov in obsežnost dokumenta vzbujata dvom v iskrenost namena tega poročila. Je namen poročila pojasnitev ali pa je gostobesednost namenjena prikritju nekaterih dejstev?

BS se namreč ne more otresti sokrivde za spremembe Zakona o bančništvu, ki jih je Državni zbor v zakonodajni ihti sprejel novembra 2013. Poslanci pri tej, že trinajsti spremembi Zakona o bančništvu sploh niso vedeli, zakaj gre, a tega jim ne gre zameriti; vprašanje je za nestrokovnjake preveč zahtevno. Pisanje spremembe pa se je začelo avgusta 2013 v režiji Ministrstva za finance in Banke Slovenije in pod budnimi očmi evropskih uradnikov, ki naj bi kar z elektronsko pošto določali vsebino členov. Stiska, v kakršni se je znašla takratna »slovenska trojka«, je sicer razumljiva - spomnimo se opisov »katastrofe« v vseh medijih in vabljenja »prave trojke« - a Vlada suverene države in njena Banka bi evropske oblasti morali vsaj vprašati:

- (1) Kako se je po »računanju« ter zamenjevanju ocenjevalcev kapital v bankah v dveh mesecih (od septembra do decembra 2013) skrčil za 2.9 milijarde evrov; še septembra ga je bilo za 1.8 milijarde evrov, decembra pa za -1.1 milijarde evrov? Pri polni budnosti pravljičam o tako ogromnih razlikah zaradi različnih ("bottom-up"/ "topdown") pristopov ne bi smeli kar nasesti.
- (2) Od kod kar 1.5 milijardna razlika med ocenama finančne luknje dveh tujih institucij, ki jih je vsilila Evropska komisija? Ogromni razliki med ocenama ni nihče oporekal, brez ugovorov je bila sprejeta najslabša ocena.
- (3) Kako je EK prišla do fantomskih številok o bodočem razvoju slovenskega gospodarstva, ki je za lani in letos napovedovala 3.8 in 2.9 odstotno krčenje BDP? S povsem nesmiselnimi stresnimi testi so nato ocenili sposobnost bančnega sistema, da se sooči s poslabšanjem stanja; tega so določili s scenarijem, ki ni imel nikakršne zveze z realnostjo.
Očitno je, da so najprej določili številke; tolikšne, kot so bile potrebne, da so stanje v slovenskem bančništvu in gospodarstvu prikazali kot katastrofalno, kar naj bi zagotovilo poslušnost in razprodajo premoženja ter končno uveljavitev »pravega« kapitalizma, v katerem so lastniki vsega vrednega tuje multinacionalke.
- (4) Je torej BS naredila le, kar so ji »svetovali« evropski uradniki, ki so nato dovolili »prepovedano državno pomoč«, vmes pa izposlovali še »privatizacijo« petnajstih podjetij?
- (5) Koliko škode je z zavlačevanjem povzročilo ravnanje Ustavnega sodišča Slovenije, ki je o hierarhiji pravnih aktov EK in Slovenije spraševalo Evropsko sodišče v Luksemburgu. Ali res ne ve, ne zna ali ne upa presoditi, kakšni so hierarhični odnosi med različnimi akti EK in slovensko zakonodajo?

Sinteza-KCD se je dokaj opazno vključila v razprave o projektu [TEŠ-6](#). Zahtevali smo, da se izvede forenzična preučitev investicije in ustanovi posebna preiskovalna komisija. Na osnovi naše pobude je Računsko sodišče izvedlo revizijo projekta TEŠ-6. Zavedamo se, da je, tako kot pri TEŠu, žal prepozno, vendar smatramo, da je trud vložen v vzpostavljanje osnovnih strokovnih in etičnih pravil ter grajenje modela, ki tako obnašanje zahteva, smiseln in upravičen in s strani civilne družbe najboljša naložba.

A prva pomisel je, kako lahko eksperti in sodelavci SINTEZE pomagamo k osvetlitvi te in preprečitvi novih pogubnih neumnosti, ko naša oblastna struktura ne razmišlja s svojo glavo, pač pa slepo sledi bruseljskim navodilom, ki so le v celofan zaviti interesi mednarodne finančne oligarhije.

Naš namen torej je, doseči korak naprej od zdaj že poznanih dejstev, ter razkrivanje vseh ozadij, interesov in zainteresiranih ter seveda odgovornih. Zato bomo začeli s postavljanjem »pravih vprašanj«... In naš cilj je vplivati na spreminjanje organizacijskega modela, ki naj v bodoče podobne pogubne neumnosti in lopovščine čimbolj onemogoča - ne glede na to, kdo bo trenutno upravljal državo in njeno premoženje.